

VÝROČNÍ
ZPRÁVA

2016

VÁŽENÍ ČTENÁŘI

A PODPOROVATELÉ

OPU

Otevíráte Výroční zprávu OPU za rok 2016, který byl pro OPU složitý zejména mediálně a advokačně. Celková atmosféra ve společnosti se natolik polarizovala, že jsme se stali středem pozornosti ze strany seriózních i neseřízných médií a také lidí z řad veřejnosti s nejrůznějšími, často xenofobními, pohnutkami. Politická scéna, místo uklidnění situace a přijetí opatření k prevenci xenofobie a rasismu, této situace naopak využívá a snaží se proticizineckými výroky a opatřeními získávat u českých voličů snadné politické body. Paradoxně jsme tedy, a pro západní partnery v EU nepochopitelně až směšně, ze všech sil museli čelit uprchlické „křizi“ bez uprchlíků, kterých ČR přijímá naprosté minimum, a také islamofobii, v podstatě bez muslimů žijících mezi námi.

Naše právní a politická kultura se bohužel i kvůli migraci spíše vzdaluje západním standardům a společností, obáváme

se o nezávislost médií, čelíme útokům politiků, snažíme se, aby naše společnost nešla maďarskou či polskou cestou k nové formě autokracie a omezování základních demokratických zásad, které jsme si po roce 1989 vybojovali.

Všem lidem, kteří nám v naší práci pomáhají, všem našim podporovatelům, dobrovolníkům a samozřejmě zaměstnancům velmi děkuji za podporu.

S úctou

MARTIN ROZUMEK

ŘEDITEL OPU

Podat pomocnou ruku při integraci stojí velké úsilí, je to boj s byrokracií, xenofobií a předsudky. A přesto má naše práce smysl. Vidíme radost a úlevu v očích lidí, kteří konečně našli nový domov a jistotu, že mohou zůstat. Víme, že nemůžeme pomoci každému, ale i ta část lidí, u kterých jsme toho byli schopni, nás povzbuzuje k tomu, abychom pokračovali ještě usilovněji.

OPU je nevládní nezisková organizace, která od roku 1991 nabízí pomoc uprchlíkům a cizincům ze třetích zemí, kteří se ocitli ve složité životní situaci.

V současné době máme kanceláře ve třech městech (Praha, Brno, Plzeň, Ostrava), ale naše činnost zahrnuje celou ČR. Pořádáme vzdělávací aktivity pro laickou i odbornou veřejnost, podporujeme lidská práva a dobrovolnictví a stavíme se proti rasismu a extremismu. Jsme aktivní i na poli rozvojové spolupráce.

Jeden z mnoha cílů OPU je pomáhat lidem, kteří požádali o azyl na území České republiky z důvodu politického, etnického, náboženského nebo rasového pronásledování a těm, kteří v ČR požívají práva azylu a dočasné ochrany.

V roce 2016 jsme našim klientům zajišťovali právní a sociální poradenství, a to s výrazným příspěvkem darů veřejnosti, kurzy českého jazyka, rekvalifikace, platby volnočasových aktivit, dobrovolnické služby, apod. Podporovali jsme naše klienty v hledání zaměstnání a ve snaze integrovat se do české společnosti.

OPU je nadále členem Evropské rady pro uprchlíky a exulanty (ECRE), členem Výboru pro práva cizinců při Radě vlády pro lidská práva a také jedním z aktivních členů Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty v ČR.

V PRAZE DNE 20. ČERVNA 2017

OPU i nadále v roce 2016 poskytovala bezplatné právní poradenství cizincům a žadatelů o mezinárodní ochranu ve svých kancelářích v Praze, v Brně, v Plzni a v nově otevřené pobočce v Ostravě. Právníci OPU také poskytovali právní poradenství žadatelům o mezinárodní ochranu v Příjímacích střediscích na Letišti Václava Havla v Praze a v Zastávce u Brna, v Pobytových střediscích v Kostelci nad Orlicí a Havířově. Bezplatná právní pomoc se zaměřovala především na řešení otázek týkajících se pobytu cizinců na území ČR, řízení o mezinárodní ochraně (azylu), řízení o správním vyhoštění, zajištění atd. Tato aktivita přinesla klientům možnost kvalitního právního zastoupení jak ve správním řízení, tak i následných soudních řízeních. Stovky cizinců pak využívaly právní poradenství v kancelářích, resp. v centrech podporujících integraci cizinců, v nichž právníci OPU rovněž poskytovali bezplatné poradenství. Vedle účasti OPU na právním poradenství Integrovaného centra Praha a Brno jsme také dojížděli do centra v Českých Budějovicích.

Během roku 2016 právníci OPU pokračovali v poradenství uprchlíkům v detenčních zařízeních, konkrétně v Bělé-Jezové, Drahonicích a Vyšních Lhotách a následně v nově otevřeném zařízení v Bálkové. Stejně jako v předchozím roce byly mezi zadrženými často rodiny s malými dětmi či jinak zranitelné osoby ze zemí, kde probíhal válečný konflikt.

Právníci OPU nadále kritizovali podmínky v detenci v Bělé, kde byly ve zcela nevhodujících podmínkách umístěny i rodiny s dětmi. V již druhém případě podala OPU žalobu k Evropskému soudu pro lidská práva, namítající nevhodné podmínky v ZC Bělá-Jezová pro rodiny s malými dětmi. Soud opět ve svém předběžném opatření následně nařídil propuštění rodiny, které se žaloba týkala. Právníci OPU také kritizovali situaci v tranzitní zóně na Letišti Václava Havla v Praze a poukazovali zaznamenané případy osob, které čelily překážkám při vstupu do azylového řízení v tranzitní letištní zóně. Bez pomoci dárců z řad české veřejnosti by poradenství nebylo možné a proto tímto všem dárcům a podporovatelům děkujeme.

CPIC ČESKÉ BUDĚJOVICE

V roce 2016 právníci OPU poskytovali pravidelné poradenství v Centru na podporu integrace cizinců v Českých Budějovicích. Centrum je provozováno Správou uprchlických zařízení ministerstva vnitra ČR. Právnička OPU do centra vyjížděla ve frekvenci 1x týdně a poskytovala zde právní poradenství klientům z řad migrantů ze zemí mimo EU. Poradenství se týkalo zejména agendy zákona o pobytu, pracovního práva či rodinného práva.

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2016 ORGANIZACE PRO POMOČ UPRCHLÍKŮM

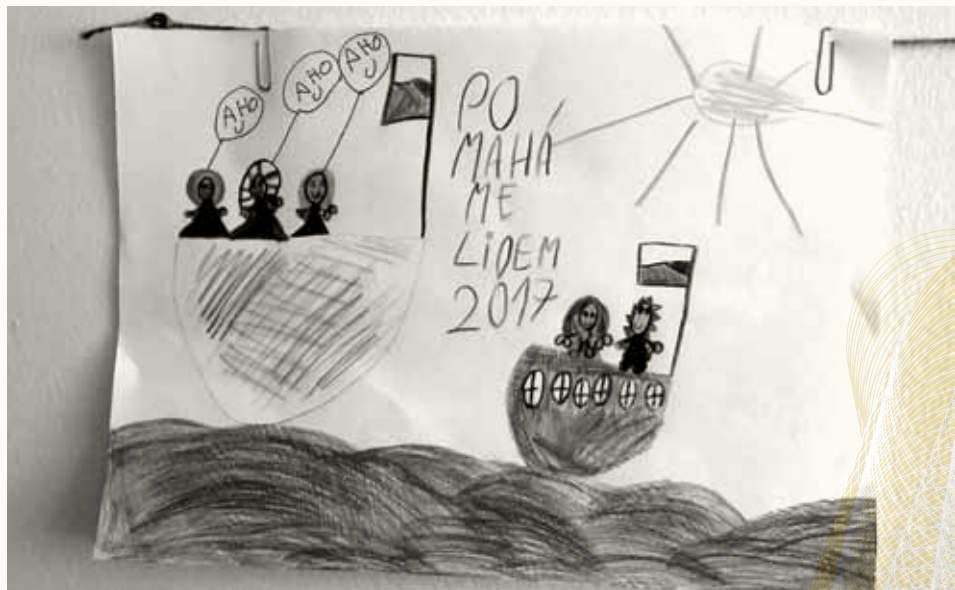
Sociální poradenství v OPU jsme poskytovali cizincům se všemi typy pobytů a probíhalo v kancelářích OPU, v uprchlických zařízeních, v místě bydliště klientů formou terénní práce či doprovodu na úřady, atd. Poradenství bylo jednorázové, ale zpravidla se s našimi klienty vidáme opakovaně. S klienty jsem řešili různé životní situace, které jsou spojeny s životem v nové zemi. Je to oblast zaměstnání (jak si najít práci, na základě jakých dokladů mohu pracovat, zpracování CV, atd.), sociálního zabezpečení (pomoc při zjišťování nároků na dávky SSP, HN ad.), vzdělávání (nostrifikace vzdělání, zápis dětí do škol a školek, atd.), rodinné události (narození dítěte, úmrtí, rozvod ad.), atd. V návaznosti na různé projekty jsme pak mohli některým klientům nabídnout doplňkové služby — kurzy českého jazyka, rekvalifikace, psychologickou pomoc či vzdělávací kurzy. V roce 2016 jsme poskytli poradenství přes 1900 klientům.

Sociální poradenství je registrováno jako služba odborné sociální poradenství, dále poskytujeme sociální služby dům na půl cesty, sociální rehabilitaci a terénní programy.

STÁTNÍ INTEGRAČNÍ PROGRAM

V roce 2016 se OPU podílela na realizaci Státního integračního programu (SIP). Tento program je zaměřen na osoby, kterým byla v České republice udělena mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany. Hlavním cílem tohoto programu je úspěšná integrace azylantů a držitelů doplňkové ochrany do české společnosti. Bylo vytvořeno a zrealizováno 28 integračních plánů, nejen v Praze, ale i v jiných městech v rámci celé České republiky. Celkem bylo podpořeno 66 osob. Nejvíce klientů SIP tvořili občané Sýrie, Ukrajiny a Iráku.

Klientům SIP bylo poskytnuto sociální poradenství a asistence v oblasti bydlení, zaměstnání, vzdělání, v sociální a zdravotní oblasti. Generálním poskytovatelem integračních služeb pro rok 2016 byla Charita ČR.

V roce 2016 jsme se i nadále systematicky věnovali práci s nezletilými žadateli o azyl a cizinci, kteří přicestovali na území ČR bez doprovodu rodičů nebo jiných příbuzných. Většinou šlo o děti ve věku 14—17 let. V roce 2016 přišlo do ČR 53 dětí bez rodičů, nejmladšímu z nich

bylo 11 let. Za nezletilými pravidelně jezdil do všech zařízení, kde byli umístěni, právník a sociální pracovník. Kromě zařízení pro děti-cizince v Praze jsme navštěvovali Výchovný ústav Klíčov v Praze a Výchovný ústav Višňov na Moravě. Právník informoval během návštěv nezletilé o jejich právním postavení a společně s nimi hledal nevhodnější řešení jejich pobytové situace na území ČR, nebo možnosti sloučení s rodinou. Aktivity v rámci sociálního poradenství měli za cíl zvýšit životní dovednosti nezletilých cizinců bez doprovodu a připravit je na samostatný život poté, co se rozhodnou opustit zařízení ústavní výchovy.

POMOC NEZLETILÝM UPRCHLÍKŮM A CIZINCŮM BEZ DOPROVODU RODIČŮ

DĚTI NA CESTĚ

Od počátku dubna 2015 do března 2016 jsme pracovali na projektu „Děti na cestě“ spolufinancovaném z prostředků Fondu pro nestátní neziskové organizace. Cílem projektu bylo — kromě právního a sociálního poradenství — vyvolat odbornou diskuzi na téma pěstounské péče pro nezletilé cizince bez doprovodu a iniciovat změny v systému umístování nezletilých bez doprovodu do náhradní péče. Důraz byl kladen na zlepšení poměru pěstounské péče na úkor péče ústavní, která je v současné době pro tuto cílovou skupinu jedinou možností. Partnerem projektu byla norská organizace BYMIF, která má dlouholeté zkušenosti s umístováním nezletilých bez doprovodu do péče pěstounských rodin.

SAMI NA CESTĚ

Od května 2016 začal běžet projekt Sami na cestě podpořený darem Nadace České spořitelny. Díky podpoře Nadace ČS jsme mohli plynule pokračovat v právním a sociálním poradenství. Současně jsme pokračovali v propagaci umístování nezletilých žadatelů o azyl a cizinců bez doprovodu do péče pěstounských rodin a navázali jsme v tomto směru úspěšnou spolupráci s několika organizacemi doprovázejícími pěstouny. Část prostředků z daru Nadace jsme využili také na financování jazykových a vzdělávacích kurzů a na nákup učebnic, slovníků, cizojazyčných knih a školních pomůcek pro nezletilé bez doprovodu.

PODPOROVANÉ BYDLENÍ PRO MLADÉ UPRCHLÍKŮM

V roce 2016 sociální službu využili mladí cizinci z Konga, Etiopie, Guineje, Afghánistánu a Nigérie. Klienti za asistence své klíčové pracovnice hledali práci, vyřizovali své pohledávky na úřadech, učili se hospodařit s penězi, starat se o domácnost a další. Společně s klienty byl uskutečněn nácvik dovedností v podobě malování stěn v domě na půl cesty, dále společné pečení vánočního cukroví, příprava různých jídel a další praktické aktivity. Pravidelné byly také společné komunity, kterých se účastnili všichni současní klienty domu na půl cesty. Zde byla probíraná témata, která napomáhala k lepší integraci do české společnosti.

DŮM NA PŮL CESTY

DENNÍ CENTRUM PRO SENIORY V GRUZII

OPU v roce 2016 ve spolupráci s gruzínskou organizací Gvirilas Sakhli již pátým rokem přispívala na provoz Denního centra pro seniory v gruzínském městě Khashuri. Posláním Centra je zlepšit kvalitu života místních seniorů, kteří v denním stacionáři tráví volný čas a zapojují se do aktivizačních činností. Klientům bylo k dispozici Centrum osobní hygieny se službou pedikúry, Půjčovna rehabilitačních pomůcek a prádelna. V loňském roce do Centra docházelo 36 stálých klientů, kteří využívali služeb Centra a scházeli se svými vrstevníky.

HOSTEL OPU V GRUZII

I v roce 2016 jsme pokračovali v provozování hostelu Gvirilas Sakhli ve městě Khashuri. Veškerý výtěžek z jeho provozu jde zpět na pokrytí nákladů Denního centra pro seniory tamtéž. V roce 2016 jsme přivítali 114 hostů z celého světa, kteří u nás strávili 148 nocí. I Vy se k nám můžete přijet podívat a podpořit

dobrou věc! Hostel se nachází v prvním patře rodinného domu. Nabízíme celkem 8 míst, ve dvou 2lůžkových a v jednom 4lůžkovém pokoji. Hosté mohou využít plně vybavenou kuchyň s jídelním stolem a sdílené sociální zařízení. Je možné posedět na terase domu či v jeho rozlehlé zahradě.

Najdete nás na

[HTTP://Gvirilas.org](http://Gvirilas.org)
www.booking.com
www.airbnb.com

POBOČKA V BRNĚ

V roce 2016 poskytovali pracovníci brněnské kanceláře OPU odborné sociální a právní poradenství cizincům žijícím v Jihomoravském kraji. Šlo o osoby s různými druhy pobytového oprávnění, kterým jsme pomáhali řešit problémy související s integrací do majoritní společnosti. Klientům jsme se věnovali nejen v brněnské kanceláři, ale vyjžděli jsme za nimi i do Příjímacího střediska SUZ MVČR v Zastávce u Brna, do Zařízení pro zajištění cizinců ve Vyšních Lhotách, či do Výchovného ústavu MŠMT ve Višnovém. V loňském roce jsme se stali poskytovateli integračních služeb v rámci státního integračního programu, pomáhali jsme tedy i azylantům a držitelům doplňkové ochrany. Konkrétně pracovali sociální pracovníci se sedmi rodinami, kterým asistovali při hledání vhodného bydlení, zaměstnání, rekvalifikačních kurzů, výběru lékařů, škol pro děti apod. Na konci roku se brněnský kolektiv rozšířil o dva právníky a dva sociální pracovníky, kteří se v rámci nového projektu věnují žadatelům o mezinárodní ochranu.

POBOČKA V OSTRAVĚ

Pobočka OPU v Ostravě byla otevřena v říjnu 2016. Aktuálně poskytujeme právní a sociální poradenství, a to konkrétně návratové právní poradenství na pobočce a v Zařízení pro zajištění cizinců ve Vyšních Lhotách, právní a sociální poradenství pro žadatele o mezinárodní ochranu v Pobytovému středisku v Havířově, dále poskytujeme sociální poradenství a pomoc cizincům při uplatnění na trhu práce. Pomáháme cizincům s integrací do naší společnosti.

POBOČKA V PLZNI

V roce 2016, konkrétně od července do prosince, probíhal na pobočce OPU Plzeň projekt nazvaný „Pracovně právní poradna pro cizince v Plzni“, zaměřený na migranty potýkající se s pracovně právní problematikou. Obrátili se na nás cizinci převážně ze třetích zemí (Ukrajina, Vietnam, Rusko) ale také několik klientů z EU (Slovensko, Španělsko, Litva, Bulharsko). Konečný počet klientů, kteří byli zapojeni do projektu, je 20. Zakázky byly ve většině případů dlouhodobějšího rázu. Jednalo se především o zakázky nevyplacené mzdy za odvedenou práci, problémy švarc systému, neodvážení zdravotního a sociálního pojištění za zaměstnance apod. Krátkodobé zakázky se týkali zorientování klienta v pracovně právní problematice, např. vysvětlení práv a povinností plynoucích z DPP, DPČ, zaměstnávání cizinců v ČR, zaměstnackých karet a podobně.

Klientům radil pracovník s dlouhodobými zkušenostmi v dané problematice. Dále organizace komunikovala s dalšími NNO — došlo k předání informací a letáků, NNO mohly v případě zájmu službu doporučovat svým klientům. Obrátili jsme se také na inspektorát práce, se kterým jsme konzultovali několik případů. Obdobně jsme byli v kontaktu s Úřadem práce v Plzni, který jsme informovali o projektu a v případě zájmu se na nás pracovníci mohli obracet.

JSME LIDÉ JEDNÉ ZEMĚ

OPU začala od 1. 10. 2016 s realizací projektu Jsme lidé jedné Země, financovaného EU, Evropskými strukturálními a investičními fondy, v rámci OP Praha pól růstu. Projekt je zaměřen na prevenci rasismu a xenofobie prostřednictvím multikulturní výchovy a vzdělávání a umožňuje ve škole realizovat pro žáky zapojených tříd preventivní program. Během specifických aktivit ve výuce budou upevňovány a posilovány pozitivní postoje dětí k multikulturní společnosti, otevřen prostor k eliminaci xenofobie a možných projevů rasismu. Do projektu je zapojeno osm základních škol z Prahy a 22 tříd, projekt bude realizován pro stejnou skupinu žáků, ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018.

SIRIUS

Od října 2016 běžel roční projekt SIRIUS (reg.č. AMIF/5/01), který byl financován v rámci národního programu AMIF. V rámci něho OPU zajišťovala informovanost a bezplatnou kvalifikovanou právní pomoc v návratovém procesu cizincům, kteří (již) nespĺňovali podmínky pro vstup či pobyt na území ČR. Naši právníci dojížděli pravidelně 2x týdně do jednotlivých zařízení pro zajištění cizinců v Bělé Jezové, Balkové a ve Vyšních Lhotách. Cizinci měli možnost se obrátit o pomoc i na pobočkách v Praze, Brně a Plzni.

ALFACA

Projekt ALFACA (Alternativní rodinná péče) se zaměřoval na rozvinutí pěstounské péče pro nezletilé cizince, kteří se u nás ocitli bez doprovodu rodičů nebo jiných dospělých zástupců. Vzorem nám i našim

partnerům z Belgie, Dánska, Německa a Rakouska byl především vedoucí projektu, holandská organizace NIDOS. Hlavním výstupem naší práce je unikátní manuál a tréninkový program pro pracovníky, kteří pomáhají náhradním rodinám a dětem — cizincům bez doprovodu, žijícím v náhradních rodinách. Manuál v českém jazyce byl distribuován odborníkům v ČR a tréninkový program je k dispozici on line na speciálním webu věnovaném projektu ALFACA.

BADER PHILANTHROPIES

Americká nadace **Bader Philanthropies** podpořila OPU v nejtěžší období absence EU fondů, a to grantem na bezplatnou právní pomoc lidem v detencích a grantem na osvětovou a dobrovolnickou činnost.

SMALL GRANT VELVYSLANECTVÍ USA V PRAZE

Small grant Velvyslanectví USA v Praze umožnil expertům OPU vystoupit na 24 veřejných akcích, seminářích a debatách na celém území České republiky. Holandská ambasáda pak podpořila vznik nové vzdělávací instituce s názvem Centrum demokratického vzdělávání, které OPU zřídila za účelem specializované vzdělávací činnosti pro školy a širokou veřejnost.

DEBATY O UPRCHLICKÉ MIGRACI

Evropská komise v rámci programu Evropa pro občany podpořila program OPU s názvem **Debaty o uprchlické migraci**, který realizujeme jako sérii šesti mezinárodních konferencí v šesti středoevropských zemích. V roce 2016 proběhla první konference v Budapešti na téma radikalizace a nacionalismu ve Střední Evropě.

KOMPLEXNÍ PORADENSTVÍ PRO ŽADATELE O MEZINÁRODNÍ OCHRANU

Hlavním cílem projektu je zajistit primární cílové skupině, tj. žadatelům o udělení mezinárodní ochrany a cizincům, kteří jsou na území České republiky strpěni podle zákona o azylu, nacházejícím se mimo zařízení pro zajištění cizinců, právní a sociální podporu v oblastech, které souvisejí s řízením ve věci mezinárodní ochrany a právním postavením této specifické kategorie cizinců na území České republiky. Projekt usiluje o zlepšení informovanosti a orientace cílové skupiny v právních situacích, které souvisejí s řízením ve věci mezinárodní ochrany a právním postavením během pobytu na území České

republiky, účinné prosazování a ochranu práv účastníků řízení a zajištění kvalifikované a bezplatné právní pomoci. Kromě právního poradenství je klientům poskytováno sociální poradenství a asistence, psychologická pomoc, zajištění tlumočnických služeb pro osoby s jazykovou bariérou a základní a doplňková materiální pomoc.

Projekt Komplexní poradenství pro žadatele o mezinárodní ochranu, reg. č. AMIF/6/01, je financován v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu.

Setkání ECRE (partneři ze střední Evropy) nad vydáním Pushed back zprávy o nezákonných návratech na hranicích.

STUDENTSKÉ STÁŽE

V roce 2016 jsme stejně jako v letech předcházejících využívali pomoc našich dobrovolníků. Dobrovolníci se mohou zapojit do několika programů. Prvním z nich je mentoring — pravidelné setkávání dobrovolníka a cizince, jehož náplní je pomoc s integrací do české společnosti. Jedná se především o pomoc s českým jazykem, společné trávení volného času apod. Druhým programem jsou výjezdy. V roce 2016 se vyjíždělo do detenčního zařízení v Bělé-Jezové a do integračních azylových středisek. V obou zařízeních byly připravovány volnočasové aktivity pro klienty. Třetí možností, jak se zapojit do činnosti OPU, je pomoc se zajištěním akcí. V roce 2016 dobrovolníci vypomáhali na několika konferencích, festivalech či pomáhali balit vánoční dárky pro děti. Pracovali jsme s klienty nejen v Praze, ale i v Jaroměři, Ústí nad Labem, Havířově a Brně.

Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří se do naší činnosti v roce 2016 zapojili, díky nim jsme mohli nabídnout služby, které klienti oceňují a mohla vzniknout řada přátelských vazeb, které cizincům usnadňují život v nové zemi.

Stejně jako v loňských letech i letos pokračovaly studentské stáže na sociálním oddělení. V pražské pobočce nám bylo nápomocno celkem 12 stážistů z různých škol. Náplní jejich praxe byly zejména náslechy sociálního a právního poradenství s klienty, hledání zaměstnání a ubytování pro klienty, doprovody klientů na úřady, výjezdy do pobytových zařízení, doučování češtiny a pomoc s přípravou pořádaných konferencí. Všem studentům děkujeme za jejich práci pro organizaci a věříme, že nabyté znalosti a zkušenosti uplatní ve svém dalším profesním životě.

V roce 2016 jsme na právním oddělení měli opět studenty z Právnické fakulty Univerzity Karlovy v rámci právních klinik azylového a uprchlického práva. Dále jsme pracovali s právními stážisty v rámci programu Erasmus+ a z Anglo-Americké Univerzity. Studenti pomáhali právníkům OPU s prací na případech.

V roce 2016 jsme implementovali projekt financovaný UNCHR: Improved Access of Asylum Seekers to the Territory, Reduced Risk of Refoulement and Monitoring Reception Conditions in Facilities + Development of the Czech database of volunteers and empowerment of the role of volunteers in the integration process and prevention of premature school abandonment.

V první části projektu UNHCR jsme se zabývali monitoringem situace osob, které se nacházejí v řízení o udělení mezinárodní ochrany, se zaměřením na zranitelné skupiny žadatelů. Pracovali jsme se žadateli o azyl ve všech zařízeních v České republice, konkrétně v Příjímacích střediscích Letiště Václava Havla v Praze a Zastávka u Brna, v Pobytových střediscích Kostelec nad Orlicí a Havířov, a v Detenčních zařízeních Bělá-Jezová, Drahonice (později Balková) a Vyšní Lhoty. V letištním středisku jsme i letos zaznamenávali opakované stížnosti žadatelů o azyl na přístup k azylovému řízení v tranzitní zóně. O těchto stížnostech jsme díky projektu mohli informovat přímo UNHCR a také vládní Výbor pro práva cizinců. V rámci projektu jsme měli možnost informovat UNHCR také o situaci zajištěných uprchlíků.

Pozornost jsme věnovali i žadatelům o mezinárodní ochranu, kteří byli následně z přijímacích středisek přemístěni do Pobytových zařízení v Kostelci nad Orlicí a Havířově. V pobytových střediscích jsme opakovaně zaznamenávali stížnosti na překračování zákonné lhůty pro vydání azylových rozhodnutí a dále stížnosti na nízkou kvalitu azylových rozhodnutí.

Ve druhé části projektu jsme se zaměřili především na vznik nové databáze www.idobrovolnik.cz, která propojí držitele mezinárodní ochrany a dobrovolníky, kteří jim pomohou s integrací do nové společnosti prostřednictvím společných aktivit, doučování českého jazyka apod.

Dobrovolníci pracovali ve dvou typech programů. Buď v rámci mentoringu, kdy vytvořili dvojici s držitelem mezinárodní ochrany, nebo prostřednictvím výjezdů, kdy připravovali program pro klienty v detenčním zařízení či během výletů pro klienty integračního azylového střediska. Zaměřili jsme se také na prevenci předčasného opuštění vzdělávacího systému u dětí s udělenou mezinárodní ochranou a zajišťovali jsme finanční prostředky pro žáky na dojíždění do školy či na učebnice.

NADACE BADER PHILANTHROPIES
— PRÁVNÍ PORADENSTVÍ V DETENCI,
PREVENCE XENOFOBIE A ISLAMOFOBIE

V roce 2016 získalo OPU finanční příspěvek nadace Bader Philanthropies. Příspěvek byl určen jednak na právní poradenství v detencích, a také na potírání projevů xenofobie a islamofobie v Českých médiích. V rámci prvního zmíněného projektu právnička OPU poskytovala právní pomoc v detencích, Příjímacím středisku Zastávka u Brna a Pobytovém středisku Kostelec nad Orlicí. Právnička OPU poskytovala osobám v zařízeních konzultaci o jejich právech a zastupovala je v soudních řízeních.

V rámci druhého projektu na potírání projevů xenofobie v médiích se OPU aktivně zapojovala do debaty o uprchlících a migraci v českých médiích a pracovníci OPU se účastili veřejných debat.

DÁLE SI NAŠE
PODĚKOVÁNÍ JEDNOZNAČNĚ
ZASLOUŽÍ

Anna Pajmová, Emzar Natidze, dobrovolníci OPU, všichni individuální přispěvatelé, kteří v roce 2016 neustále vozili potřebné oblečení, hračky, nádobí, věci pro miminka a všichni ti, kteří přispívali finančně na tolik potřebné právní poradenství a mnozí další, kteří různorodě a neomyslně podporovali naši činnost. Děkujeme i všem těm, kteří věří, že pomáhat neboli.

NA ČINNOSTI OPU SE V ROCE 2016
PODÍLELI TITO ZAMĚSTNANCI

ředitel
Martin Rozumek

zástupkyně ředitele
Ludmila Bobysudová

PRAŽSKÁ POBOČKA

sociální pracovníci
Judita Klepková, Zuzana Čižinská, Tomáš Knězek, Yvona Hofmanová, Džana Nidžar Popović, Lucie Fryčová, Julia Russ, Kseniya Hryharash, Michaela Kučerová, Martina Mrková, Kamila Muchová, Tereza Podroučková, Adéla Šimáková, Blanka Tollarová

právní poradci
Tereza Bártová, Michala Cilli, Eva Drhlíková, Hana Franková, Lia Junová, Petra Khollová, Helena Kopecká, Beáta Mátheová, Pavla Rozumková, Kateřina Šimonová, Jana Tatčeva, Lujza Brychtová, Marcel Kmeť, Zdenka Streblová, Rastislav Šutek

finanční oddělení, administrativa
Eva Vaškůjová, Iva Barešová, Kateřina Křivánková, Markéta Hrušovská, Karel Pajma

PR, fundraising, dobrovolníci, spolupráce s UNHCR
Pavla Merhautová, Andrea Špírková, Barbora Kousalová

BRNĚNSKÁ POBOČKA

vedoucí brněnské kanceláře
Hana Natidzeová

sociální pracovníci a vzdělávání
Veronika Černohorská, Petra Texlerová, Eva Kaličinská, Lenka Vonešová

právní poradci
Marína Melkonjan, Vendula Švecová, Šárka Dušková, Stanislava Sládeková, Jana Havlová

účetní služby
Jindřiška Žáčková

PLZEŇSKÁ POBOČKA

vedoucí plzeňské pobočky
Lucie Mořkovská

sociální poradenství
Lucie Mořkovská, Karine Muradian, Olga Pechorina

právní poradce
Eva Drhlíková

terénní pracovníci
Vita Zagurskaya

OSTRAVSKÁ POBOČKA

vedoucí ostravské pobočky
Lada Letovancová

sociální poradenství
Elvíra Hlukhanych, Andrea Milatová, Filip Walach

právní poradce
Lada Letovancová

SPRÁVNÍ RADA OPU

Helena Pěchoučková, Nancy Bingham Meech, Carol Sandford, Blanka Tollarová

Děti migrantů a Čechů na výletě v rámci projektu Člověk člověku IV.

Workshop barmské kuchyně ve spolupráci s Janou Ledvinovou

PROJEKTY 2016

V4 A ZÁPADNÍ BALKÁN

1. 12. 2014 — 31. 5. 2016

- **Visegrádský fond a Ministerstvo zahraničních věcí Korejské republiky**
- výměna zkušeností v oblasti azylového práva a migrace mezi zeměmi V4 a západním Balkánem (Srbsko, Makedonie a Kosovo)

MIGRACE Z UKRAJINY DO ZEMÍ V4

V DOBĚ KRIZE

1. 7. 2015 — 30. 6. 2016

- **Visegrádský fond a Ministerstvo zahraničních věcí Korejské republiky**
- monitoring migrační politiky zemí V4 vůči imigrantům a uprchlíkům z Ukrajiny; ve spolupráci se slovenskou Ligou pro lidská práva

TOGETHER

1. 12. 2014 — 30. 11. 2016

- **Evropská komise — Program Civil Justice**
- posílení kapacit obětí trestných činů, posílení kapacit nevládních organizací a podpora orgánů státu — policie a justice, které se zabývají problematikou trestných činů z nenávisti; ve spolupráci s institucemi ze Španělska, Itálie a Kypru

ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI ŽEN MIGRANTEK

1. 5. 2015 — 30. 6. 2016

- **Nadace OSF Praha, Norway Grants**
- právní pomoc, kampaně za posílení rovnosti žen migrantek, vytváření analýz, podpora rovnosti žen migrantek na českém trhu práce, v rodinném životě a v přístupu ke zdravotní péči

ZA POSÍLENÍ PRÁV MIGRANTŮ PŘI PRÁCI

1. 9. 2014 — 29. 2. 2016

- **Fond NNO, EEA Grants**
- posílení ochrany práv migrantů v oblasti zaměstnávání/práce, včetně ochrany ve vztazích označených jako nelegální zaměstnávání či vykořisťování

DĚTI NA CESTĚ

1. 4. 2015 — 31. 3. 2016

- **Fond NNO, EEA Grants**
- právní a sociální poradenství nezletilým bez doprovodu, řešení pobytu, příprava na odchod ze zařízení ústavní výchovy, propagace pěstounské péče pro nezletilé cizince bez doprovodu

SAMI NA CESTĚ

1. 4. 2016 — 31. 12. 2017

- **Nadace České spořitelny**
- právní a sociální poradenství nezletilým bez doprovodu, financování jazykových a vzdělávacích kurzů a nákup odborné literatury, propagace umístování nezletilých žadatelů o azyl a cizinců bez doprovodu do péče pěstounských rodin

INTEGRAČNÍ CENTRUM PRAHA V.

1. 7. 2015 — 30. 6. 2016

- **Azylový migrační a integrační fond (dále AMIF), MV ČR**
- sociální a právní poradenství cizincům, vzdělávání odborníků, kurzy sociokulturní orientace

INTEGRAČNÍ CENTRUM PRAHA VI.

1. 7. 2016 — 30. 6. 2019

- AMIF, MV ČR
- sociální a právní poradenství cizincům, vzdělávání odborníků, kurzy českého jazyka a sociokulturní orientace

JIHOMORAVSKÉ REGIONÁLNÍ CENTRUM

NA PODPORU INTEGRACE CIZINCŮ I

1. 11. 2015 — 30. 06. 2016

- AMIF, MV ČR, Jihomoravský kraj
- zajištění služeb zaměřených na zlepšení sociální, právní, jazykové a kulturní situace a postavení cizinců na území Jihomoravského kraje

JIHOMORAVSKÉ REGIONÁLNÍ CENTRUM

NA PODPORU INTEGRACE CIZINCŮ II

1. 7. 2016 — 30. 6. 2019

- AMIF, MV ČR, Jihomoravský kraj
- zajištění služeb zaměřených na zlepšení sociální, právní, jazykové a kulturní situace a postavení cizinců na území Jihomoravského kraje

KOMPLEXNÍ PORADENSTVÍ PRO ŽADATELE

O MEZINÁRODNÍ OCHRANU

1. 12. 2016 — 31. 8. 2019

- AMIF, MV ČR
- právní a sociální poradenství a asistence žadatelům nacházejícím se mimo zařízení pro zajištění cizinců, psychologická pomoc, zajištění tlumočení pro osoby s jazykovou bariérou, poskytování základní a doplňkové materiální pomoci

SIRIUS

1. 10. 2016 — 30. 9. 2017

- AMIF, MV ČR
- návratové poradenství v zařízeních pro zajištění cizinců a na pobočkách OPU Praha, Brno, Plzeň

IMPROVED ACCESS OF ASYLUM SEEKERS

TO THE TERRITORY, REDUCED RISK

OF REFOULEMENT AND MONITORING

RECEPTION CONDITIONS IN FACILITIES

+ DEVELOPMENT OF THE CZECH DATABASE

OF VOLUNTEERS AND EMPOWERMENT

OF THE ROLE OF VOLUNTEERS

IN THE INTEGRATION PROCESS

AND PREVENTION OF PREMATURE

SCHOOL ABANDONMENT

1. 1. 2016 — 31. 12. 2016

- UNHCR
- pomoc s integrací držitelů mezinárodní ochrany (MO) prostřednictvím spolupráce s dobrovolníky, propagace databáze dobrovolníků; programy vedoucí k prevenci předčasného odchodu dětí držitelů MO z hlavního vzdělávacího proudu; monitoring přístupu do řízení o udělení MO na mezinárodním letišti, monitoring kvality řízení o udělení MO

NEJSME SI CIZÍ IV.

1. 1. 2016 — 31. 12. 2016

- individuální a intenzivní podpora integrace cizinců, výjezdy dobrovolníků do uprchlických zařízení a volnočasové aktivity pro imigranty

ČLOVĚK ČLOVĚKU IV.

1. 9. 2016 — 31. 12. 2016

- Magistrát hl. m. Prahy
- workshopy, přednášky, semináře, akce pro veřejnost a imigranty

PODPORA INTEGRACE CIZINCŮ

NA MČ PRAHA 14

1. 1. 2015 — 31. 12. 2016

- Městská část Praha 14, sociální a návazné služby 1A
- právní a sociální poradenství pro cizince žijící a pracující na území Prahy 14

ODBOBNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

NA MČ PRAHA 14

1. 1. 2016 — 31. 12. 2016

- Městská část Praha 14, MV ČR
- odborné sociální poradenství cizincům poskytované v terénu v MČ Prahy 14

SOCIÁLNÍ SLUŽBY – DŮM NA PŮL CESTY

„PODPOROVANÉ BYDLENÍ PRO MLADÉ

UPRCHLÍKY“

1. 1. 2016 — 31. 12. 2016

- MPSV, Městská část Praha 14
- pobytová sociální služba pro mladé cizince od 18 do 26 let s cílem integrovat tyto osoby do české společnosti

SOCIÁLNÍ SLUŽBY — ODBORNÉ

SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

1. 1. 2016 — 31. 12. 2016

- MPSV, Krajský úřad Jihomoravského kraje, Krajský úřad Plzeňského kraje, Magistrát města Plzně, Magistrát města Brno
- umožňují poskytování odborného sociálního poradenství cizincům na území ČR

SOCIÁLNÍ SLUŽBY — TERÉNNÍ PROGRAMY

1. 1. 2016 — 30. 6. 2016

- Krajský úřad Plzeňského kraje, Magistrát města Plzně
- poskytování preventivní služby — terénní programy pro migranty ze třetích zemí

TERÉNNÍ PROGRAMY — INDIVIDUÁLNÍ

PROJEKT — PODPORA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

V PLZEŇSKÉM KRAJI 2016—2019

1. 7. 2016 — 31. 12. 2018

- EU — OPZ, MPSV, Krajský úřad Plzeňského kraje
- terénní programy pro cílovou skupinu imigranti a azylanti v Plzeňském kraji

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

— SOCIÁLNÍ REHABILITACE

1. 1. 2016 — 31. 12. 2016

- MPSV
- poskytování služeb sociální rehabilitace při integraci na trh práce

PRACOVNĚ PRÁVNÍ PORADNA

PRO CIZINCE V PLZNI

1. 6. 2016 — 31. 12. 2016

- Úřad městského obvodu Plzeň 3
- pracovní právní poradenství pro cizince v Plzni

JSME LIDÉ JEDNÉ ZEMĚ

1. 10. 2016 — 30. 6. 2018

- EU, Evropské strukturální a investiční fondy, OP Praha — pól růstu ČR
- program prevence rasismu a xenofobie má za cíl posílit kladné postoje žáků směrem k tolerantní občanské multikulturní společnosti

PODPORA CIZINCŮ PŘI HLEDÁNÍ

PRACOVNÍHO UPLATNĚNÍ

1. 9. 2016 — 31. 8. 2018

- Evropská unie, ESF, Operační program Zaměstnanost
- zaměření na uchazeče o zaměstnání vedené v evidenci ÚP déle než 5 měsíců, na nequalifikované a na osoby pečující o dítě do věku 15 let z řad imigrantů a azylantů žijících v ČR, koučing, kurzy českého jazyka, rekvalifikační a kvalifikační kurzy

STÁTNÍ INTEGRAČNÍ PROGRAM

1. 1. 2016 — 31. 12. 2016

- MV ČR prostřednictvím generálního poskytovatele integračních služeb pro rok 2016 — Charita ČR
- usnadnění integrace osob s udělenou mezinárodní ochranou (azyl, doplňková ochrana) v ČR zejména v oblastech vzdělání a výuky ČJ, bydlení a podpora při jejich začlenění na trh práce

PRÁVNÍ PORADENSTVÍ

V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

1. 1. 2016 — 31. 12. 2016

- SUZ MV ČR (nákup služeb)
- právní poradenství v Centrech na podporu integrace cizinců

ALFACA

1. 10. 2015 — 31. 3. 2017

- Evropská komise
- alternativní rodinná péče, rozvinutí pěstounské péče pro nezletilé cizince, manuál a tréninkový program pro pracovníky, kteří pomáhají náhradním rodinám a dětem — cizincům bez doprovodu, žijícím v náhradních rodinách

PRÁVNÍ PORADENSTVÍ V LIBERCI

1. 1. 2016 — 30. 6. 2016

- SUZ MV ČR (nákup služeb)
- právní poradenství v Centrech na podporu integrace cizinců

V ROCE 2016 NÁS PODPOŘILI

FINANCOVÁNÍ ORGANIZACE 2016

V ROCE 2016

BYL PROVOZ

ORGANIZACE

FINANCOVÁN

Z NÁSLEDUJÍCÍCH

ZDROJŮ

FINANČNÍ ZDROJ	KČ
Azylový, migrační a integrační fond (AMIF)	5 047 134
Ministerstvo práce a sociálních věcí	3 274 906
Evropská komise	1 242 600
Evropský sociální fond (OPZ, OP PPR)	1 167 746
Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky	914 198
Bader Philanthropies	853 954
Nadace Open Society Fund	769 777
Nadace rozvoje občanské společnosti	464 735
Česká spořitelna	359 723
Město Plzeň	225 532
Visehrad Fund	148 003
Městská část Praha 14	119 575
Holandská ambasáda	101 843
Americká ambasáda	93 124
Hlavní město Praha	53 298
Vlastní činnost	3 752 193
Dary	1 180 770
Úhrady klientů (Dům na půl cesty)	123 700
Ostatní výnosy (kurzové zisky, úroky, ...)	7 015

Celkem **19 899 826**

VÝNOSY

PODLE SKUPINY

ZDROJŮ

SKUPINA FINANČNÍCH ZDROJŮ	KČ
Zahraniční zdroje (EU, OSN)	8 371 678
Vlastní činnost	3 752 193
Dotace ze státního rozpočtu	3 274 906
Nadace, fondy	2 791 159
Dary	1 180 770
Kraje a obce	398 405
Úhrady klientů	123 700
Ostatní výnosy	7 015

Celkem **19 899 826**

PŘEHLED NÁKLADŮ

V DRUHOVÉM

ČLENĚNÍ

PŘEHLED

AKTIV A PASIV

AKTIVA (V TIS. KČ)	K 1. 1. 2016	K 31. 12. 2016
Dlouhodobý hmotný majetek	153	153
Dlouhodobý nehmotný majetek		
Krátkodobé pohledávky a zálohy	238	714
Krátkodobý finanční majetek	6 410	16 880
Náklady příštích období	13	15

celkem **6 814** **17 762**

PASIVA (V TIS. KČ)	K 1. 1. 2016	K 31. 12. 2016
Základní kapitál	154	154
Výsledky hospodaření minulých let	4 349	6 209
Výsledek hospodaření běžného účetního období	1 860	158
Krátkodobé závazky a zálohy	-174	10 500
Výnosy příštích období	625	741

celkem **6 814** **17 762**

	KČ
Spotřeba materiálu a energie	812 324,82
Opravy a údržba	15 934,21
Cestovné	381 849,38
Ostatní služby	2 629 149,85
Mzdové náklady (hrubé mzdy a odvody)	12 972 103,00
Jiné ostatní náklady (bankovní poplatky, kurzové ztráty, pojistky, správní poplatky)	224 276,93
Odpisy dlouhodobého majetku	0,00
Poskytnuté příspěvky	2 706 031,10

celkem **19 741 669,29**

OPU

KONTAKTY

ORGANIZACE PRO POMOC UPRCHLÍKŮM

Kovářská 939/4
190 00 Praha 9

<u>Právní</u>	+420 730 158 781
<u>Sociální</u>	+420 730 158 779
	+420 739 413 983
<u>Fax</u>	+420 233 371 258
<u>E-mail</u>	opu@opu.cz
<u>Dobrovolníci</u>	dobrovolnici@opu.cz
<u>Právní oddělení</u>	pravni@opu.cz
<u>PR</u>	media@opu.cz

OPU BRNO

Josefská 8
602 00 Brno

<u>Mobil</u>	+420 731 928 388
	+420 731 448 938
<u>E-mail</u>	opu.brno@opu.cz

OPU PLZEŇ

sady Pětatřicátníků 48/33
301 00 Plzeň

<u>Mobil</u>	+420 604 809 165
<u>Fax</u>	+420 233 371 258
<u>E-mail</u>	opu.plzen@opu.cz

OPU OSTRAVA

Českosobotská 2227/7
702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

<u>Mobil</u>	+420 604 221 035
<u>E-mail</u>	opu.ostrava@opu.cz

OPU HRADEC KRÁLOVÉ

Tř. Karla IV. 1222
500 02 Hradec Králové

<u>Email</u>	yvona.hofmanova@opu.cz
	petra.hanzlova@opu.cz
<u>Mobil</u>	+420 733 121 186

ORGANIZACE PRO
POMOC UPRCHLÍKŮM

DĚKUJEME

VÝROČNÍ
ZPRÁVA
2016

WWW.OPU.CZ